

Tarkista oman
ja läheisesi kodin
turvallisuuden
perusasiat

KODIN TURVALLISUUDEN TARKISTUSLISTA

Turvallisuus syntyy yhteistyöllä

**Välittäminen
luo
turvallisuu**

KODIN TURVALLISUUDEN TARKISTUSLISTA

OHEISEN tarkistuslistan avulla voit tehdä omasta ja läheisesi kodista turvallisemman. Listaan on kerätty yleisempiä turvallisuuspuutteita ja niiden korjaustoimenpiteitä paloturvallisuuden ja kotitapaturmien osalta. Tarkistuslista auttaa sinua löytämään kodin turvallisuuden riskikohdat ja tekemään kodista turvallisemman.

Tarkistuslista on tehty erityisesti ikäihmisten, heidän omaistensa sekä kotikäyntejä tekevien ammattilaisten tueksi. Se on vapaasti käytettävissä ja sitä saa monistaa sekä levittää ilman rajoituksia.

Oman tai läheisen kodin tarkistaminen

- Käy tarkistuslista kohta kohdalta läpi yksin tai yhdessä läheisesi kanssa. Jokaisen kysymyksen kohdalla merkitse kynällä rasti kohtaan Ok, jos asia kunnossa, tai Korjaa mikäli turvallisuuspuute on havaittu.

- Havaittuasi turvallisuuspuutteen, tee välittömästi tarvittavat korjaustoimenpiteet tai niin pian kuin mahdollista.

- Tarkistus suositellaan tehtäväksi kerran vuodessa.

Ohje kotihoito, -hoiva, -palvelu ja diakoniatyöntekijöille

- Kodin turvallisuuden tarkastaminen kannattaa tehdä yhdessä asukkaan kanssa ja keskustella havaituista turvallisuuspuutteista.

- Tehkää välittömästi tarvittavat korjaustoimenpiteet ja sopikaa yhdessä asukkaan kanssa niiden turvallisuuspuutteiden

korjaamisesta (korjauspalvelun tilaus, turvavälineiden hankinta jne.), joi-ta ei tarkistuksen yhteydessä pystytä tekemään.

- Mikäli havaitsette asukkaan kodissa ilmeisen palovaaran tai muun selkeän onnettomuus-riskin, niin teidän tulee tehdä ilmoitus alueen-

ne pelastusviranomaisel-le. Mikäli olette epävarma tulisiko ilmoitus tehdä, ottakaa myös silloin yhteyttä alueenne pelastusviranomaiseen, joka auttaa teitä arvioimaan tilanteen.

- Tarkistus suositellaan tehtäväksi kerran vuodessa.

LISÄTIETOA ILMOITUSVELVOLLISUUDESTA

- Vuonna 2011, voimaantulleessa pelastuslaissa säädetään viranomaisia, kuntaa, muuta julkisyhteisöä, hoitolaitoksia, palvelu- ja tukiasumista koskeva ilmoituskentekovelvollisuus.

- Virkamies, toiminnanharjoittaja tai näiden palveluksessa oleva henkilö on velvollinen ilmoittamaan pelastusviranomaiselle mahdollisten salassapitosäännös-

ten estämättä, jos havaitsee tai muutoin saa tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa olevan ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuus-riskin.

- Lomakkeet tämän pelastuslain 42§ mukaisen ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi löytyvät oman alueen pelastuslaitoksen internet-sivuilta tai kysymällä ohjeita puhelimitse.

Kaikkien pelastuslaitosten yhteystiedot löytyvät internetistä

<http://www.pelastustoimi.fi/pelastustoimi/pelastuslaitokset>

**Kysy lisätietoja
alueesi pelastus-
laitokselta!**

ASUMISTURVALLISUUDEN TARKISTUSLOMAKE

Nimi _____

Osoite _____

Asumismuoto omakotitalo rivitalo kerrostalo palveluasunto

Rasti keskimmissä sarakkeissa edellyttää toimenpiteitä

OK

Korjaa

TOIMENPITEET

1	Kykeneekö asukas hälyttämään apua hätätilanteessa? <ul style="list-style-type: none">• Onko puhelimen lähellä hätänumero?• Osaako kertoa osoitteen ja opastaa paikalle?• Kykeneekö asukas tekemään hälytyksen mihin vrk:n aikaan tahansa? (esim. lääkitys, päihteet)• Voiko naapuri auttaa?			112-tarra Hätäkeskuksen paikkatietolomake
2	Kykeneekö asukas alkusammuttamaan? <ul style="list-style-type: none">• Onko sammutin /sammutuspeite saatavilla?• Osaako asukas käyttää sitä tarvittaessa?• Onko toimintakyky riittävä alkusammutukseen?			Opastus tarkistuksen ohessa Jos ei sammutinta niin myös vedellä tai matolla voi sammuttaa
3	Kykeneekö asukas poistumaan asunnosta hätätapauksessa 2 – 3 minuutissa? <ul style="list-style-type: none">• Fyysinen ja psyykinen toimintakyky eri vrk:n aikoina (lääkitys / alkoholi)• Lukitukset – helppo, nopea ja looginen avaus (pitää päästä ulos ilman avaimia)• Kulkureitti ulos on helppo löytää• Kulkureitti on esteetön• Kulkureitillä on tarvittavat kaidepuut, ei kaatumisen vaaraa• Onko annettu ohjeet poistumisesta tulipalossa?			Keskustelu etenkin lääkkeiden vaikutuksesta toimintakykyyn Opasteippi / kyltti? esteiden poistotukien laitto Opastus asukkaan kunnan mukaan
4	Onko asunnossa riittävästi tarkoituksenmukaisia ja toimivia palovaroittimia? (1/60 m² ja asuinkerros) <ul style="list-style-type: none">• Ymmärtääkö asukas mitä tehdä kun palovaroitin hälyttää?• Soveltuuko hälytin asukkaalle? (kuulovamma)• Onko tarvetta kytkeä hälytin hälyttämään myös muualla?• Onko palovaroitin asennettu oikeaan paikkaan?• Palovaroittimen käyttöikä < 10 vuotta• Saako asukas vaihdettua pariston itse?			Hälytys muuallakin Sopiva varoitin Testataan palovaroittimen toiminta Yli 10 vuotta vanha palovaroitin suositellaan vaihdettavan
5	Onko asunnossa automaattinen sammutuslaitteisto? <p>Mikäli asukas ei pysty pelastautumaan 2–3 min aikana, eikä kukaan pysty häntä pelastamaan tässä ajassa, on sprinklaus ainoa mahdollisuus asukkaan pelastamiseksi tulipalotilanteessa</p>			Sprinklaus jälkiasennuksena? Keskustelkaa sprinklauksen mahdollisuudesta

Rasti keskimmissä sarakkeissa edellyttää toimenpiteitä

OK

Korjaa

TOIMENPITEET

<p>6</p>	<p>Onko liedessä jokin turvalaite?</p> <ul style="list-style-type: none"> Lieden välittömässä läheisyydessä tai sen päällä ei säilytetä mitään palavaa tavaraa Lemmikkien omistajat, eläin (tai esim. rollaattorin kahva) voi osua säätönuppeihin saaden liedon vahingossa päälle. Liesipalot ovat yleisiä ja usein syynä on vahingossa päälle kytkeytynyt tai unohtunut liesi. 			<p>Tavarat kauemmas</p> <p>Lieden paloturva- varusteet käyttöön</p>
<p>7</p>	<p>Onko asunnossa tarpeettomia sähkölaitteita?</p> <ul style="list-style-type: none"> Lisälämmittimet Käyttämättömät pakastimet 			<p>Ylimääräiset laitteet poistetaan</p>
<p>8</p>	<p>Ovatko kodin sähkölaitteet turvallisia?</p> <ul style="list-style-type: none"> Ovatko sähkölaitteet (kahvinkeitin, vedenkeitin, silitysrauta yms.) kunnossa? Turvallisuutta lisää esim. laitteessa oleva ajastin ja automaattinen virran katkaisu. Onko keittiön pienkoneille oma turvallinen paikka niitä käytettäessä? Ovatko laitteiden kannet, kytkimet ja johdot ehjiä, palaako sulake usein? Onko johdot sijoitettu ja kiinnitetty turvallisesti, ei kompastumis-, kuumenemis- tai rikkoutumisvaaraa Onko jatkojohdot ja mahdolliset pistorasian jakajat kytketty suoraan seinäpistorasiasta? Puhdistetaanko kylmälaitteet jäätä ja pölystä säännöllisesti? Onko niissä riittävä tuuletusväli? Onko lämmittimissä ja sähköpattereissa riittävät suojaetäisyydet? Sisältä ei saa vetää sähköjohtoa ulos, vaan on käytettävä ulkopistorasioita 			<p>Temppuileva laite huoltoon/vaihtoon</p> <p>Ei ketjuteta sähköjohtoja</p> <p>1 krt /vuosi</p>
<p>9</p>	<p>Valaisimet ovat turvallisia, ne eivät kaadu ja niiden suojaetäisyydet palaviin materiaaleihin ovat riittävät</p> <ul style="list-style-type: none"> Valaisimissa käytetään niihin soveltuvia polttimoita (halogeenipolttimojen lämpö esim. 30 w = 40 w hehkulamppu käyttölämmöltään) Suositaan LED- ja energiansäästölamppuja jotka eivät kuumene käytössä 			<p>Tarkastetaan valaisimien ohjeet</p>
<p>10</p>	<p>Käytetäänkö pyykin- ja astianpesukonetta vain asukkaan ollessa kotona?</p> <ul style="list-style-type: none"> Laitetta käytettäessä on oltava kotona. Välittömällä toimenpiteillä voidaan vähentää vahinkoja. On tärkeää huollattaa viallisesti toimiva laite heti vian ilmetyä, sillä viallisissa piilee palovaara. 			<p>Vesivahingon sattuessa tulee hana laittaa kiinni</p> <p>Huolto</p>
<p>11</p>	<p>Saunan käyttö rajoittuu vain saunomiseen eikä siellä esim. kuivata pyykkiä</p> <ul style="list-style-type: none"> Kiukaan päälle ei saa nostaa tavaraa Tarkistetaan onko kiuas turvallista kytkeä päälle ennen päällelaittoa Horjahdus kiukaan päälle estetty oikein sijoitetuin kaitein Löyly- ja pesuhuoneessa on turvallista liikkua liukastumatta 			<p>Pyykkinarut pois saunasta</p> <p>Liukastumisen estävä matto hankittava</p>

Rasti keskimmissä sarakkeissa edellyttää toimenpiteitä

OK

Korjaa

TOIMENPITEET

12	<p>Asunnossa on normaali määrä tavaraa (palokuorma)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asunnossa säilytettävät tavarat mahtuvat niille tarkoitetuille paikoille • Asunnossa pystytään liikkumaan myös apuvälineiden kanssa 			<p>Ylimääräiset laitteet poistetaan</p>
13	<p>Asunnossa ei tupakoida</p>			<p>Tupakoinnin lopetus Sopivan ulko- tupakointipaikan järjestäminen</p>
14	<p>Kynttilöiden käsittely on asianmukaista</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kynttilää poltetaan turvallisessa paikassa • Kynttilän jalka on tukeva ja syttymätön • Kynttilää poltetaan valvotusti 			
15	<p>Tulen ja tulisijan tuhkan käsittely on asianmukaista</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuhkan siirtämiseen ja sijoittamiseen on kannellinen metalliastia ja turvallinen sijoituspaikka • Onko tulisija kunnossa? • Nuohooja käy vuosittain • Sytyttämisessä ei saa käyttää palavia nesteitä 			<p>Siirretään vain vähintään vrk:n jäähtynyttä tuhkaa</p> <p>Arvioidaan silmämääräisesti tulisijan kuntoa ja ympäristön siisteyttä</p> <p>Nuohoojan kutsuminen</p>
16	<p>Päivittäin tarvittavat käyttöesineet helposti saataville</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esim. Mausteet saa käyttöön kurottamatta • Kiipeämistä tulee välttää 			<p>Apuvälineistä keskusteleminen</p>
17	<p>Taloustikkaat ovat tukevat ja käsituelliset?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovatko tikkaat käyttöön nähden turvalliset? 			<p>Tavarat kauemmas</p> <p>Lieden paloturvavarusteet käyttöön</p>
18	<p>Liukastumisen ja kompastumisen vaara on poistettu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yleinen siisteys ja järjestys • Lattiamateriaali ja matot • Kynnykset (ei pinnassa olevia nauvoja) • Jatkojohdot, (niin ettei niihin kompastu, johtohässäköitä ei muodostu, jatkojohto on tarkoitettu vain tilapäiseen käyttöön.) • Jalkineiden turvallisuus • Tarvittavat tuet ja kaiteet (makuuhuone, peseytymistilat, keittiö, kulkutiet) 			<p>Lattian liukkauden tarkistus</p> <p>Tulisiko hankkia liukastumisen estäviä mattoja?</p>
19	<p>Onko valaistus riittävä ja helposti säädettävissä?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei suuria kirkkauseroja tai häikäisyä • Liikkumista helpottava, turvallinen ja voimakkuudeltaan säädettävä yövalaistus • Onko katkaisijoita riittävästi ja oikeissa paikoissa? • Onko valaistus riittävä portaikoissa ja uloskäynnin yhteydessä? (Porraskäytävän valo palaa riittävän kauan) 			

Rasti keskimmissä sarakkeissa edellyttää toimenpiteitä

OK

Korjaa

TOIMENPITEET

20	<p>Uloskäynti ja pihapiiri ovat turvallisia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riittävä valaistus • Tasaiset ja hoidetut kulkutiet • Liukkauden torjunnasta on huolehdittu • Ulko-ovi on kevyt avata • Talvella liukuestekengät • Talon osoitenumero helposti havaittavissa 			<p>Valaistuksen säätö ja lisäys</p>
21	<p>Ovatko käytössä olevat apuvälineet riittävät ja asianmukaiset?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikkumisen apuvälineet • Päivittäisten toimintojen apuvälineet • Aistivammaisen apuvälineet • Mitoitukset (esim. huonekalujen korkeudet) 			<p>Kävelykepin kumitulpan kunnan tarkistus ja vaihto tarvittaessa</p>
22	<p>Ovatko silmälasit kunnossa?</p>			<p>Näöntarkistus lääkäriä/optikolla</p>
23	<p>Onko päivittäistä yhteydenpitoa johonkin läheiseen tai tuttavaan?</p>			<p>Soittoringit tms.</p>
24	<p>Onko asukas kaatunut tai kompastunut viimeisen vuoden aikana?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onko tasapainovaikeuksia tai huimausta? • Onko vaikeutta liikkua asunnossa? • Onko vaikeutta liikkua asunnon ulkopuolella? 			<p>Lääkityksen tarkistus lääkärin kanssa</p> <p>Tasapainon parantaminen</p>
25	<p>Muuta huomioitavaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päivittäinen lämmin ateria • Kotivara • Kotivakuutus • ICE-koodi • Puhelinmyynnin rajoitus tehdään soittamalla palvelunumeroon 0600 13404 (0,39€/min+pvm, jonotus maksuton). Puhelin- ja kotimyyntissä asiakkaalla on 14 vrk kaupan purkuoikeus 			<p>7 vrk:n tarvittavat lääkkeet ja ruoka, vesiastia, taskulamppu, patteriradio yms.</p> <p>Matkapuhelimeen lähiomaisen nimen eteen tallennetaan ICE</p>

Kodin turvallisuutta voi edistää monella tapaa, ja siihen liittyvää tietoa on runsaasti saatavilla. Alle on listattu turvallisuustiedon internet-lähteitä. Mikäli et käytä internetiä voit kysyä lisätietoa asumisen turvallisuudesta alueesi vanhuspalveluista tai pelastuslaitokselta.

LISÄTIETOA KODIN TURVALLISUUDESTA

www.kodinturvaopas.fi

– Turvallisuusohjeita kootusti ja selkeästi

www.kotitapaturma.fi

– Tietoa kotitapaturmista ja kotitapaturmia koskevia tarkistuslistoja ilmaiseksi tilattavissa

www.esteeton.fi

– Esteettömyyskartoitukset

http://www.vtkl.fi/fin/toimimme/korjausneuvonta/korjausneuvojien_yhteystiedot/

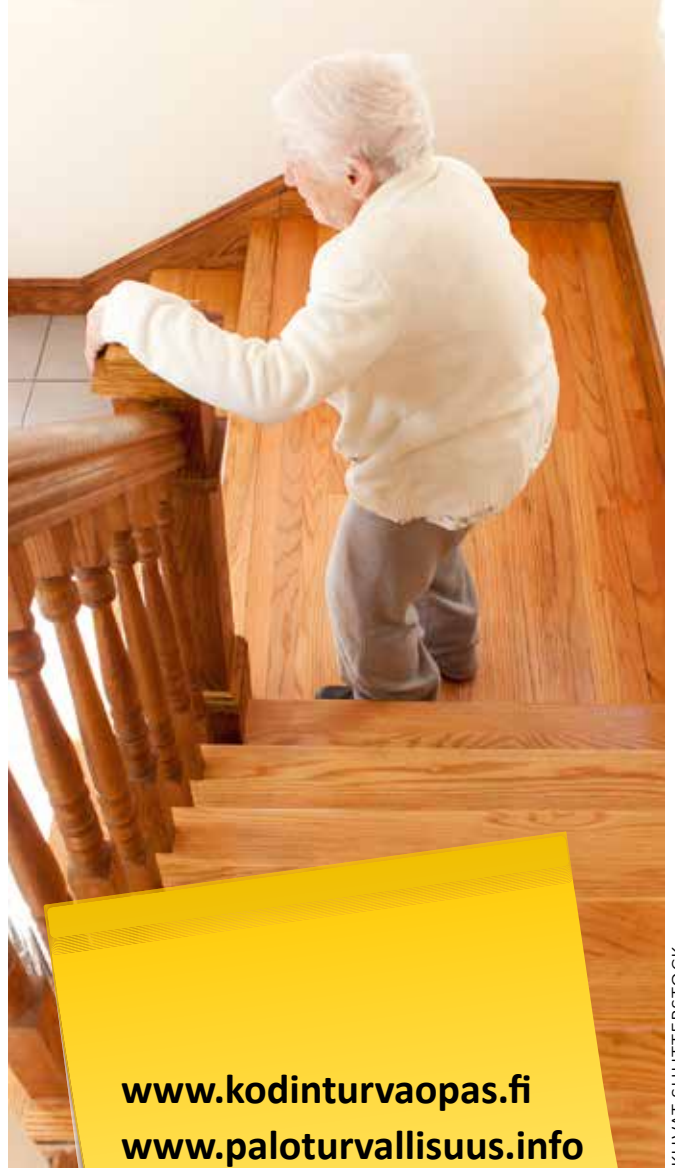
– Korjausneuvonta on asuntojen korjaus- ja muutostarpeiden arviointia ja korjausten edistämisen sekä avustusten hakemisessa auttamista

<http://www.pelastustoimi.fi/pelastustoimi/pelastuslaitokset>

– Pelastuslaitosten yhteystiedot

www.turvakanava.fi

– Turvallisuustiedon portaali

KUVAT SHUTTERSTOCK

www.kodinturvaopas.fi

www.paloturvallisuus.info

www.spek.fi

Turvallisuus ei synny sattumalta.

Osaaminen avaa silmät ja auttaa huomaamaan riskit ja ehkäisemään onnettomuudet.

SPEK.fi-sivustolta voit etsiä myös turvallisuustaitoja edistävää koulutusta.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö | Ratamestarinkatu 11, 00520 Helsinki
Puhelin 09 476 112 | spekinfo@spek.fi | www.spek.fi

Turvallisuus syntyy yhteistyöllä